

Oscar Buxeres Soler, funcionari d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, secretari de l'Ajuntament d'Abrera, Baix Llobregat,

CERTIFICO:

Que el Ple de l'Ajuntament d'Abrera, en sessió ordinària celebrada el dia 31 de maig de 2018, ha aprovat, entre d'altres, la següent proposta d'acord, que es transcriu literalment a continuació:

9è PUNT. Expedient núm.:3377/2018
Moció del Grup Municipal Abrera en Comú relativa a la salinització al Llobregat provocada per Icl-Iberpotash i la responsabilitat vers els drets humans internacionals de les empreses que operen al nostre territori

“En matèria de contaminació mediambiental del territori

Des de la consolidació de la mineria de la potassa al Bages els perjudicis per a les persones usuàries situades riu avall van ser immediats. Les persones afectades fa dècades que denuncien la situació a les Administracions responsables, sobretot a la Regió Metropolitana de Barcelona (RMB) on un 40% de l'abastiment de l'aigua potable prové de la conca del riu Llobregat.

Per treure pressió al greu problema de salinització de les aigües del riu Llobregat, l'any 1968 es va construir el primer col·lector de salmorres per tal de transportar els residus salins des de Cardona, Súria, Sallent i Balsareny fins al mar. Aquest col·lector s'ha trencat unes 550 vegades des del seu inici, fet que ha augmentat la salinització de l'aqüífer i ha perjudicat l'activitat agrícola així com la fauna i la flora. Per resoldre aquest problema i l'insuficient cabal l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) va resoldre ampliar el col·lector. L'ampliació es va dur a terme en una primera fase des d'Abrera fins al mar, i resta encara pendent l'execució de la segona des d'Abrera fins a Balsareny i Sallent. Aquesta fase ja compta amb el projecte aprovat per part de l'ACA i les previsions són que es comencin a executar l'any 2019.

Malgrat tot, la salinitat de les aigües del Llobregat va en augment i amenaça la salubritat de l'aigua de boca de les poblacions de la RMB. La causa del problema és l'acumulació de residus sòlids salins provinents de l'extracció de potassa per part de l'empresa ICL (Israel Chemicals Limited) Iberia Súria&Sallent, antiga Iberpotash. Als més dels 80 milions de tones de residus sòlids acumulats al llarg dels anys, diàriament es segueixen dipositant unes 5000 Tm en els gegantins runams de Súria i Sallent.

Una part del municipi d'Abrera s'abasteix d'aigua de boca del riu Llobregat, que pateix des de l'obertura de les mines de sal al Bages greus episodis de contaminació salina (que no detallem aquí) documentats en el llibre “Rius de sal” editat pel Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. Per tant, la qualitat i el cost de l'aigua de boca estan directament afectats per les conseqüències de la mineria de la potassa al Bages.

La inoperància o insuficiència de l'actuació administrativa davant d'aquest ecocidi ha fet que la societat civil denunciï per via judicial l'impacte generat per l'abocament i dipòsit de residus salins. Seguidament esmentem les sentències que ja són fermes:

- *Una condemna penal a quatre directius, per delictes ecològics, ratificada per l'Audiència Provincial.*

- 4 contenciosos:
 - Contra el programa i la fiança de restauració de Sallent.
 - Contra el POUM 2010 de Sallent.
 - Contra l'autorització ambiental de l'explotació minera de Sallent-Balsareny.
 - Contra l'Ajuntament de Sallent per tolerar l'abocament.
- 2 expedients oberts per la UE a l'estat espanyol:
 - A la DG de Medi Ambient per vulneració del principi de qui contamina paga. En aquest expedient la Unió Europea ja ha enviat al Govern Espanyol un "Dictamen motivat", el pas abans de posar una sanció
 - A la DG de la Competència per ajuts il·legals.
- Judici popular celebrat el novembre del 2016 on es va evidenciar que la salinització del Llobregat i Cardener no afecta només als rius i aqüífers del voltant de la indústria sinó que malmet l'aigua del Llobregat fet que augmenta el preu de la factura i crea un deute al país que haurem d'assumir entre tots i totes.

En matèria de vulneració dels Drets Humans:

ICL Iberia Súria&Sallent forma part d'Israel Chemicals Limited (ICL) una empresa israeliana, que posseeix mines de fòsfor i urani al Mar Mort, un territori ocupat il·legalment segons el dret internacional.

L'empresa dóna suport a les polítiques d'ocupació exercides per l'estat d'Israel sobre Palestina, a través del seu programa "Apadrina un soldat", amb el qual proporciona suport econòmic a l'exèrcit israelià.

L'informe de L'Observatori de Drets Humans i Empreses assegura que entre el 2008 i el 2013, l'empresa ICL fou l'únic proveïdor de fòsfor blanc per a projectils de l'Exèrcit dels Estats Units. Al seu torn, el mateix model de projectils de fòsfor blanc estatunidencs van ser utilitzats sobre Gaza per part d'Israel, causant desenes de morts i ferits civils en zones densament poblades.

Un document de l'Exèrcit dels Estats Units d'Amèrica evidencia els fets i exposa que ICL va vendre fòsfor blanc a l'Exèrcit dels Estats Units entre els anys 2008 i el 2013. El fòsfor blanc proveït era destinat als programes FY12 US Army M110 i a projectils de 155mm (produïts a Pine Bluff Arsenal). En el contracte de 2013, el darrer del que es té constància documentada, s'especifica que l'ús del fòsfor blanc serà destinat a projectils d'artilleria de 155mm M110A2.

Per tot el que s'ha esmentat, es fa palès que ICL té un vincle directe amb l'estat d'Israel i les seves polítiques d'ocupació, que incompleixen el dret internacional i els Drets Humans sistemàticament.

Per tot el que s'ha exposat anteriorment, a més de les sentències fermes, els expedients oberts i el judici popular queda demostrat abastament que ICL-Iberpotash:

- *Salinitza el riu Llobregat i els seus aqüífers, encarint, degradant i malmetent l'aigua, que és d'ús comú a la ciutat de Barcelona i la seva conurbació.*

- *Crea un deute al país, ja que contamina i no paga. Deute que quedarà pels anys vinents encara que l'explotació s'aturi.*
- *Es còmplice de l'ocupació militar de Palestina, subvencionant directament unitats de l'exèrcit israelià i sent l'Estat israelià accionista directe de l'empresa.*

Amb aquests antecedents i en mèrit de l'interès general i públic, tenint en compte que una de les competències pròpies de qualsevol municipi és la del subministrament d'aigua així com la de tenir cura de la salubritat pública, traslladem al ple de l'Ajuntament d'Abrera aquesta moció per tal d'adoptar els següents

ACORDS:

Sobre els expedients de la UE

Primer.- *Que l'Ajuntament es personi, o denunciï en la forma més adequada, en els expedients oberts a la UE al voltant de ICL-Iberpotash.*

Sobre la Generalitat i la gestió de la salinitat

Segon.- *Que l'Ajuntament demani formalment a la Generalitat ser inclòs com a part implicada en l'elaboració de qualsevol normativa o resolució que afecti la salinitat del riu o el control de la mineria per tal de vetllar perquè aquest sigui el màxim d'exigent i gens flexible en el tema mediambiental i, especialment,*

- a) Que s'exigeixi a l'empresa –tal com demana la sentència en ferm del TSJC- la presentació d'un pla de restauració real i adequat a les dimensions del runam del Cogulló, pla **que hauria d'estar validat per un grup d'experts independents**, en tot el procés d'execució.*
- b) Que inclogui una xarxa d'indicadors dels nivells de salinitat en pous, aquífers i en el propi riu per poder fer un seguiment real i públic dels índexs de salinitat; ja que sabem que contamina , però no on ni quan, i **cal poder avaluar si els plans de restauració seran efectius** així com de sensors per trams en el col.lector de salmorres que donin avís en temps real de qualsevol incidència.*
- c) Que s'exigeixi a l'empresa el residu zero per l'any 2020.*
- d) Que el document inclogui unes dates que delimitin els terminis del procés i que el seu incompliment impedeixi qualsevol ampliació de la producció i pugui comportar la paralització de la producció de l'empresa.*

Sobre la ciutadania i les poblacions de la conca del Llobregat, aigües avall de les mines de potassa.

Tercer.- *Que l'ajuntament es comprometi en facilitar accions de sensibilització i difusió. Especialment que partiiipi de la "Taula del Llobregat" per tal d'abordar el problema dels runams salins.*

Sobre els drets humans.

Quart.- *Que l'ajuntament segueixi defensant la campanya de Boicot, Desinversions i Sancions a l'Estat d'Israel, tal com es va comprometre al gener de 2016, especialment en relació a empreses com ICL-Iberpotash.*

Cinquè.- *Que a partir d'ara, l'ajuntament es comprometi a desenvolupar mesures legals en matèria de contractacions i relacions amb el sector privat on l'ajuntament tingui veu i vot, es tingui en compte i es pugui exigir que l'empresa contractada no estigui involucrada en cap cas de violacions dels Drets Humans i en la destrucció del Territori.*

Sisè.- *Que es doni comunicació d'aquests acords al Departament de Sostenibilitat i Territori de la Generalitat de Catalunya, i les entitats ProuSal i BDS i als mitjans de comunicació locals i comarcals i a tots els municipis de la conca del Llobregat afectats pels runams salins."*

I perquè així consti, emeto aquest certificat per ordre i amb el vist-i-plau del sr. Alcalde, fent l'advertència prevista a l'article 206 del RD 2568/1986, de 28 de novembre, i a reserva dels termes que resultin de l'aprovació de l'acta corresponent.

Abrera, a data de la signatura electrònica.

El secretari,

Vist i plau
L'alcalde,

Oscar Buxeres Soler

Jesús Naharro Rodríguez